

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี

พัชนี ทองแก้ว

คุณภูนิพน์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาดูยูบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2553

คณะกรรมการควบคุมคุณวินิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณวินิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณวินิพนธ์ของ พชนี ทองแก้ว ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษาคุณวินิพนธ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณวินิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

คณะกรรมการสอบคุณวินิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุราณนท์)

คณะกรรมการควบคุมคุณวินิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาคุณวินิพนธ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คอมบดีคณะกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิก)

วันที่.....๑๒เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. 2553

ประกาศคุณภาพ

ผู้วิจัยโครงการขอบเขตคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สูรัตน์เรื่องด้วย ซึ่งเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และเป็นผู้ให้ข้อคิดกับผู้วิจัยในการพัฒนาเรื่องการวิจัยฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต ที่ได้กรุณารับเป็นประธานกรรมการในการสอบปากเปล่า รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการวิจัย เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม ที่กรุณาสอนเทคนิคการใช้โปรแกรมลิสเรล เพื่อหาค่าสถิติประกอบการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดการวิจัย และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผลงานวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่มีส่วนในการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาทั้งพื้นฐาน และคณะครุของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาทั้งพื้นฐาน และคณะครุ โรงเรียนบ่อทองวงศ์จันทร์ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพงานทำให้คุณภูนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเพื่อน พี่และน้อง ที่มีใจอ่อน懦 ไว้ในที่นี่ ที่ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน และให้กำลังใจกับผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดของรายงานขอบเขตคุณนิศา มารดาที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและส่งเสริมผู้วิจัย เพื่อให้ประสบความสำเร็จด้านการศึกษาตั้งแต่เยาววัยจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสมาชิกทุกคนของครอบครัว “ทองแก้ว” ที่ให้กำลังใจในการศึกษาด้วยคีตลดอกมา

พัชนี ทองแก้ว

49820333: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ค. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ปัจจัย/ ความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา/ โรงเรียน/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี

พัฒนี ทองแก้ว: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี (FACTORS AFFECTING SUCCESS OF SCHOOL CURRICULUM IMPLEMENTATION IN SCHOOLS UNDER THE CHONBURI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES) คณะกรรมการควบคุมคุณภูมิพันธ์: วิชิต สุรัตน์เรืองชัย, กศ.ค., ไฟรัตน์ วงศ์นาม, ก.ค. 206 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และเพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร ครุและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 873 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านทรัพยากรขององค์การ ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนักเรียน ปัจจัยด้านเครือข่ายที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านสมรรถนะของบุคลากร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL 8.72 ในการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี คือ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของนักเรียน ทรัพยากรขององค์การ สมรรถนะขององค์การ เครือข่ายที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน สมรรถนะของบุคลากร และภาวะผู้นำ มีอิทธิพลรวมต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยปัจจัยด้านเครือข่ายที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน มีอิทธิพลรวมต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด และไม่เดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสัมบูรณ์ เชิงประจักษ์มีความกลมกลืนระดับดี ซึ่งสามารถทำนายความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 69

49820333: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; Ed.D.
(CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: FACTORS/ AFFCTING SUCCESS OF SCHOOL CURRICULUM
IMPLEMENTATION/SCHOOLS/ THE CHONBURI EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICES.

PATCHANEE THONGKAEW: FACTORS AFFECTING SUCCESS OF SCHOOL
CURRICULUM IMPLEMENTATION IN SCHOOLS UNDER THE CHONBURI
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES. ADVISORY COMMITTEE: VICHIT
SURATRAUNGCHAI, Ed.D., PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 206 P. 2009.

The objectives of this research were to study; 1) the level of success of the school curriculum implementation. 2) factors affecting success of school curriculum implementation, and 3 to develop the causal relation model of the factors affecting the success of the school curriculum implementation of schools under the Chonburi Educational Service Area Offices. The sample consisted of 873 subjects. The research instrument was a set of rating-scale questionnaire on the success of school. The questionnair cover within the scope of objectives and aims of policy factors, resource factors, network factors, organizational competency factors, leadership factors and personnel competency factors. Data were analyzed using descriptive statistical analysis; SPSS for Windows and the causal relationship model through LISREL 8.72.

The findings were as follows. The success of the school curriculum implementation was at the high level. He factors that affected the school success were; objectives and aim of policy factors, resource factors, network factors, organizational competency factors, leadership factors and personal competency factors. The network factors was found having most inflvence of the success to school's curriculum implementation. The test result of the empirical model was well fit, and the model showed that the path coefficient could predict the success level at 69 percent.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๕
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๖
คำถามในการวิจัย.....	๖
ความสำคัญของการวิจัย.....	๗
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	๗
ขอบเขตการวิจัย.....	๙
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๑๐
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๒
หลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา.....	๑๒
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	๑๕
แนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้.....	๒๓
แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ.....	๓๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕๙
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๖๔
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๖๔
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๖๕
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๖๘
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๖๘

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	71
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	74
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อกำลังเรียนในการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	75
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อกำลังเรียนในการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	79
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดล ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อกำลังเรียน ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดชลบุรี.....	91
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านความเป็นไปได้ของปัจจัย ที่ส่งผลต่อกำลังเรียนในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี ภายใต้โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุที่ศึกษา.....	103
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผลการวิจัย.....	113
ข้อเสนอแนะ.....	120
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก.....	133
ภาคผนวก ข.....	135
ภาคผนวก ค.....	138
ภาคผนวก ง.....	150

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ๑.....	154
ภาคผนวก ๒.....	159
ภาคผนวก ๓.....	163
ภาคผนวก ๔.....	175
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	206

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนคุณตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	65
2 จำนวน และร้อยละของคุณตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความโด่ง ของดัชนีแปรสังเกตได้ในโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	75
4 ค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity และค่าตัวชี้ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) การวิเคราะห์องค์ประกอบ ของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	78
5 แสดงระดับความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	79
6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงกรัฟฟ์ขององค์กร.....	80
7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงก์คุณสมบัติ และเป้าหมายของนโยบาย.....	81
8 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงเครือข่าย ที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน.....	82
9 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงสมรรถนะขององค์กร.....	83
10 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงภาวะผู้นำ.....	85
11 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงสมรรถนะของบุคลากร.....	86
12 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฟรงความสำเร็จในการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	87
13 ค่าสถิติตรวจสอบความคงและความกลมกลืนของโมเดล.....	90
14 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพล รวมของปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดจังหวัดชลบุรี โดยการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 การตรวจสอบความเที่ยงตรงและความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	151
16 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชลบุรี.....	160

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา.....	20
3 โมเดลสมมติฐานการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	57
4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยแบบประเมินทักษะการเรียน.....	80
5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแบบประเมินทักษะและเป้าหมาย ของนโยบาย.....	81
6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแบบประเมินเครื่องข่ายที่สนับสนุน การปฏิบัติงาน.....	82
7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแบบประเมินระดับขององค์กร.....	84
8 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแบบประเมินภาวะผู้นำ.....	85
9 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแบบประเมินสมรรถนะของบุคลากร.....	86
10 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแบบประเมินความสำเร็จ ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	87
11 โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี.....	88
12 โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี ของข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรับแก้แล้ว.....	89
13 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่ปรับแก้ตามข้อมูลเชิงประจักษ์.....	112